

**CURATOREN EN VEREFFENAARS:
ACTUELE ONTWIKKELINGEN**

CURATOREN EN VEREFFENAARS: ACTUELE ONTWIKKELINGEN

Editors:

H. BRAECKMANS
H. COUSY
E. DIRIX
B. TILLEMAN
M. VANMEENEN

Auteurs:

J.-P. Blumberg	R. Houben	Ch. Van Buggen-
H. Braeckmans	T. Lysens	hout
H. Casman	B. Mailleux	E. Van Camp
H. Cousy	A. Moens	P. Vanhelmont
G. De Croock	B. Peeters	H. van Hoogenbemt
F. de Mey	V. Pertry	M. Vanmeenen
F. Desterbeck	G. Schoorens	M. Van Passel
J. De Vos	C. Servais	D. Vercruysse
A. De Wilde	B. Tilleman	I. Verougstraete
E. Dirix	Ph. Traest	P. Wautelet
J. François	J. Vananroye	B. Windey

Curatoren en vereffenaars: actuele ontwikkelingen
H. Braeckmans, H. Cousy, E. Dirix, B. Tilleman, M. Vanmeenen (eds.)

© 2006 Intersentia
Antwerpen – Oxford
<http://www.intersentia.be>

Omslagbeeld: “De geldlener en zijn vrouw” – “Le prêteur et sa femme”, Metsys
Quentin, Cnac – mnam dist RMN, © Daniel Arnaudet

ISBN-10: 90-5095-535-5
ISBN-13: 978-90-5095-535-5
D/2006/7849/5
NUR 827

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgevers.

VOORWOORD

Tijdens het jaar 2005 werd door de ploeg van ondergetekenden onder de auspiciën van de K.U.Leuven (Rechtsfaculteit) en de Universiteit Antwerpen (Rechtsfaculteit – CBR) een postuniversitaire opleiding Curator-vereffenaar georganiseerd. De opleiding bestond uit drie modules. Module A (Leuven) had betrekking op algemene aspecten van het insolventierecht; module B (Hasselt) handelde over de rol van de curator; en module C (Antwerpen) had betrekking op de raakvlakken tussen insolventie en sociaal-, familiaal-, fiscaal-, internationaal-, vastgoed- en milieurechtelijke aspecten.

Deze postuniversitaire opleiding werd ten volle ondersteund door de Voorzitters van de Rechtbanken van Koophandel van Vlaanderen en de Vereniging “Pro mandato”. Hierbij werd voortgebouwd op de ervaring die werd opgedaan in 2003, toen een vergelijkbare opleiding Curator-vereffenaar werd georganiseerd door de K.U.Leuven en het Postuniversitair Centrum van de KULAK.

Dit boek bevat de referaten van elk van de auteurs, die als spreker aan deze postuniversitaire opleiding meewerkten.

De teksten werden opgesteld naar eigen inzicht van de auteurs. De redacteurs hebben aan de auteurs de volledige vrijheid gelaten zowel inhoudelijk als wat de presentatie van de tekst betreft. Het boek is in die optiek een bundel van teksten die alle zelfstandig bestaan. Overlappendingen of tegenstrijdigheden werden niet geweerd. In die optiek kan dit boek bijdragen tot de verscheidenheid en rijkdom van de verschillende ideeën en tot een verbreding van het wetenschappelijk debat.

De redacteurs hopen dat, met de totstandkoming van dit boek, een bijdrage wordt geleverd tot de opleiding tot curator en tot de verdere uitbouw van deze opleiding.

Voorwoord

De organisatoren danken in het bijzonder de Voorzitters van de Rechtbanken van Koophandel die het hele programma hebben ondersteund. De organisatoren danken tevens allen die aan het succes van deze cyclus hebben meegewerkt en richten een bijzonder woord van waardering aan het algemeen secretariaat (mevr. Veerle Timmermans).

Herman Cousy en Melissa Vanmeenen
mede namens
Herman Braeckmans
Eric Dirix
Bernard Tilleman

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	v
-----------------	---

DEEL I. ALGEMEEN

BEGINSELEN VAN INSOLVENTIERECHT:

ENKELE BESCHOUWINGEN TER INLEIDING EN DUIDING

HERMAN COUSY	3
I. Basisfilosofie en objectieven van insolventieprocedures	11
II. Insolventie en economisch falen	12
III. Tussenkost van een rechtbank	14
IV. Curatoren en schuldeisers	16
V. Enkele van de gevolgen van de opening van insolventieprocedures	16
§ 1. Buitenbezitstelling	16
§ 2. Lopende overeenkomsten	17
§ 3. Invalidatie van rechtshandelingen	18
VII. Positie van (bevoorrechte) schuldeisers	19
§ 1. Algemeen	19
§ 2. Compensatie	20
VIII. Reorganisatieprocedures	21
IX. Liquidatie	23
X. Sluiting van de procedure	24

FAILLISEMENTSPREVENTIE

MELISSA VANMEENEN	27
I. Inleiding	27
§ 1. Preventie en insolventie	27
§ 2. De onderneming in moeilijkheden	29
II. Preventiemechanismen in het vennootschapsrecht	33
§ 1. Inleiding	33
§ 2. De oprichting van een vennootschap	34
A. Situering en doel	34

B.	Inhoud van het financieel plan	35
C.	Formaliteiten	36
D.	Niet-naleving en aansprakelijkheid	37
§ 3.	Verlies	39
A.	Situering en doel	39
B.	Toepassingsvoorwaarden	39
C.	Niet-naleving en aansprakelijkheid	40
§ 4.	Alarmbelprocedure	41
A.	Situering en doel	41
B.	Toepassingsvoorwaarden	42
C.	Tijdstip van de algemene vergadering	43
D.	Procedure	44
E.	Niet-naleving en aansprakelijkheid	45
§ 5.	Rol van de commissaris	46
A.	Situering	46
B.	Controle en certificering van de jaarrekening	47
C.	Waarschuwingsprocedure	49
D.	Niet-naleving en aansprakelijkheid	52
§ 6.	(Deficitaire) vereffening van de vennootschap	53
A.	Vrijwillige vereffening	53
B.	Gedwongen gerechtelijke vereffening	54
III.	De procedure van het handelsonderzoek	55
§ 1.	Ontstaan en situering	55
§ 2.	De kamer voor handelsonderzoek	57
A.	Taak	57
B.	Samenstelling en werking	57
C.	Onverenigbaarheden	58
§ 3.	De gegevensverzameling	59
§ 4.	Het eigenlijke handelsonderzoek	60
§ 5.	Beslissing inzake handelsonderzoek	61
IV.	Slot	62

DE KAMERS VOOR HANDELSONDERZOEK:

VISIE EN STRATEGIE

GUIDO DE CROOCK	65
-----------------------	----

Inleiding	65
-----------------	----

I.	De onderneming van going concern naar discontinuïteit	67
§ 1.	Het ontdekken en erkennen van de moeilijkheden en hun oorzaak ..	67
§ 2.	De grijze zone tussen continuïteit en discontinuïteit	67

§ 3. De knipperlichten bij een onderneming in moeilijkheden	69
II. De rol van de kamers voor handelsonderzoek	71
§ 1. De opdracht van de kamers: van preventie tot snelle eliminatie	71
§ 2. De rol van de kamers in het bewustwordingsproces	72
§ 3. De rol van de kamers voor handelsonderzoek bij het zoeken naar oplossingen	75
§ 4. De praktische werking van de kamers	75
A. De gegevensverzameling	75
B. De selectie van de dossiers	76
C. De administratieve ondersteuning bij de selectie	78
D. De rechters in de kamers voor handelsonderzoek	78
§ 5. De noodzakelijke wetwijzingen voor een betere preventie	80
Besluit	81

KNELPUNTEN INZAKE HET GERECHTELIJK AKKOORD

JO FRANÇOIS en DIRK VERCRUYSSÉ	83
I. Inleiding	83
II. Worden de doelstellingen van de Wet op het Gerechtelijk Akkoord gehaald?	84
III. Continuïteit / discontinuïteit	85
§ 1. Begripsomschrijving en juridisch instrumentarium	86
§ 2. Indicatoren en onderzoeksmethoden	88
IV. Gerechtelijk akkoord	89
§ 1. Klassiek procedureverloop	90
A. Aanvraag (art. 11 § 1 W.G.A.)	90
B. Beslissing rechtbank (art. 13-17 W.G.A.)	92
C. De periode van voorlopige opschorting (art. 18-30 W.G.A.)	93
D. Stemming der schuldeisers (art. 34 W.G.A.)	95
E. De periode van definitieve opschorting	96
V. Knelpunten bij het gerechtelijk akkoord	97
§ 1. Procedurele problemen	97
A. Het initiatiefrecht	97
B. De eenzijdige procedure	100
C. Termijn waarbinnen moet worden geoordeeld	101
D. Problemen bij het toepassen van de passerelle tussen gerechtelijk akkoord en het faillissement	102
§ 2. Juridische aard van de beslissing tot toekenning van de voorlopige opschorting door de rechtbank	103
A. Rechtsmiddelen	103

§ 3. Problemen in verband met het herstelplan	105
A. De stemming over het herstelplan	105
B. Goedkeuring van het herstelplan	107
C. De gedifferentieerde behandeling van de schuldeisers	109
D. De bindende kracht van het herstelplan	110
E. Wat met de betwiste schuldvorderingen?	111
F. De looptijd van het herstelplan	113
§ 4. De opdracht en de verantwoordelijkheid van de commissaris inzake opschorting	116
A. De periode van voorlopige opschorting	118
B. De periode van definitieve opschorting	120
C. Aansprakelijkheid	121
§ 5. Opeenvolgende situaties van samenloop	123
§ 6. Voortzetting van de lopende overeenkomsten	127
§ 7. Overdracht van de onderneming of een deel ervan	130
A. De overdracht van de onderneming behelst een overdracht van de handelszaak	131
B. De overdracht van de onderneming behelst de verkoop van een onroerend goed	132

OVERDRACHT VAN ONDERNEMING IN INSOLVENTIEPROCEDURES

IVAN VEROUGSTRAETE	137
I. Begrippen	137
§ 1. Overdracht en onderneming	137
§ 2. Continuïteit	138
§ 3. Insolventie	139
II. Overdracht bij vereffening van een insolvable onderneming	139
§ 1. Vennootschapsrechtelijke vormen van overdracht	139
A. Overdracht door een rechtspersoon	139
B. Overdracht door een natuurlijke persoon	141
§ 2. Vereffening van de vennootschap	141
III. Overdracht bij een minnelijk akkoord	143
IV. Overdracht bij gerechtelijk akkoord	145
§ 1. Gerechtelijk akkoord en continuïteit van de onderneming; hiving down	145
§ 2. Overdracht in of buiten het plan, onmiddellijk of later	146
A. Overdracht in het plan of buiten het plan	146
B. Ogenblik van de overdracht van onderneming	147
§ 3. Grondvoorwaarden voor de overdracht	148

§ 4. Formaliteiten	149
A. Toepassing van vennootschappenwet uitgesloten bij gedwongen overdracht; een overdracht van activa	149
B. Onderzoek en onderhandelingen	150
C. Homologatie van de rechtbank	151
D. Gevolgen van de homologatie	152
V. Overdracht van onderneming in het faillissement	153
§ 1. Overdracht in going concern	154
A. Beginsel	154
B. Vormen	154
C. Gevolgen	156
§ 2. Voortzetting van de handelsactiviteit	157
VI. Enkele transnationale aspecten van de overdracht van de insolvable onderneming	157

OVERDRACHT VAN ONDERNEMING IN HET KADER VAN INSOLVENTIEPROCEDURES

JEAN-PIERRE BLUMBERG	161
I. Inleiding	161
§ 1. Finaliteit van de overdracht in het kader van een gerechtelijk akkoord, respectievelijk faillissement	161
§ 2. Overdrachtsprocedure in de W.G.A.	162
A. De overdracht van de onderneming als autonome afwikkelingmodaliteit (art. 41 W.G.A.)	162
B. De overdracht van de onderneming maakt deel uit van het betalings- of herstelplan (art. 42 W.G.A.)	163
C. De overdracht van onderneming in het kader van een gerechtelijk akkoord biedt een aantal voordelen	164
D. Positie van de schuldeisers	164
§ 3. Overdrachtsprocedure in de Faill.W.	165
A. Principes	165
B. Uitzonderingsprocedure	166
C. Bijzonderheden i.v.m. onroerende goederen	167
II. Overnametechnieken bij overdracht van onderneming in het kader van het gerechtelijk akkoord en van het faillissement	167
§ 1. Algemene inleiding tot overdracht van ondernemingen	167
A. Overdracht van activa en overdracht van aandelen	167
B. Due diligence	168
C. Informatie- en vrijwaringsverplichting	169

D.	Implicaties op de keuze tussen asset deal en share deal	171
E.	Conventionele garanties	172
	1. Representations and warranties	172
	2. Indemnities	174
§ 2.	Overdracht van ondernemingen in het kader van het gerechtelijk akkoord	175
A.	Overdracht door een natuurlijke persoon	176
B.	Overdracht door een rechtspersoon	178
	1. Rechtstreekse overdracht	178
	a. Rechtstreekse overdracht binnen het kader van de akkoordprocedure	178
	b. Positie van de doctrine	179
	2. Onrechtstreekse overdracht	182
	a. Overdracht aandelen	182
	b. Sterfhuiskonstructies	183
	c. Splitsing	185
	d. Fusie	186
§ 3.	Overdracht van onderneming in het kader van het faillissement . .	187
A.	Artikel 75, § 4 van de Faillissementswet	187
B.	Fusie en splitsing	187
C.	Rechtsovervolgving ten bijzondere of ten algemene titel	189

VEREFFENING VAN VENNOOTSCHAPPEN BUITEN FAILLISEMENT

HERMAN BRAECKMANS	191	
Inleiding	191	
I. De aan de ontbinding voorafgaande verslagen	191	
§ 1. Het voorstel tot ontbinding van CVBA, Comm.V.A., BVBA of NV: toelichting in een van het bestuursorgaan uitgaand verslag	191	
A. De ratio legis van art. 181 W.Venn.	191	
B. Het toepassingsgebied	192	
	1. De vrijwillige ontbinding (niet: de gerechtelijke ontbinding en de ontbinding van rechtswege)	193
	2. De NV, BVBA, Comm.V.A. en CVBA	193
C. De inhoud van het verslag van het bestuursorgaan	194	
§ 2. De staat van activa en passiva	194	
A. De termijn van drie maanden	195	
B. De waarderingsregels	195	
§ 3. Geen kwijting van het bestuur	196	

§ 4. Controle van de staat van activa en passiva	196
§ 5. Informatie aan de aandeelhouders	197
§ 6. Controle van de externe wettigheid door de notaris	198
§ 7. Sancties bij ontbreken van de verslagen	199
II. De vereffening	200
§ 1. Behoud van de rechtspersoonlijkheid onder een bijzondere vorm	200
§ 2. Gevolgen van het behoud van de rechtspersoonlijkheid	202
A. Behoud van alle rechten en verbintenissen	202
B. Geen vermenging tussen het vermogen van de vennootschap en dat van de aandeelhouders	203
C. De in vereffening gestelde handelsvennootschap blijft handelaar en kan nog failliet worden verklaard	204
D. Geen hervatting van het geding	204
§ 3. Stukken uitgaande van de vennootschap in vereffening	205
§ 4. Verbod tot wijziging van de naam van de vennootschap	205
§ 5. Verplaatsing van de zetel van de vennootschap enkel mits homologatie (art. 183 § 3 W.Venn.)	206
§ 6. Wijze van vereffening	206
§ 7. De betaling van de schulden door de vereffenaar (art. 190 W.Venn.)	208
§ 8. Verdeling onder de aandeelhouders van het vereffeningssaldo	209
A. Algemene beschouwingen	209
B. Realisatie van activa en toebedeling in geld of toebedeling in onverdeeldheid	210
C. Tijdstip van toebedeling	210
§ 9. Jaarrekening (art. 193 W.Venn.)	210
III. De vereffenaar	211
§ 1. De vereffenaar is een orgaan van de vennootschap	211
§ 2. Een of meerdere vereffenaars	213
§ 3. Benoeming van vereffenaars	214
A. De suppletiefrechtelijke regel bij gebreke aan benoeming van vereffenaars	214
B. Benoeming van de vereffenaar	215
1. Benoeming krachtens de statuten	215
2. Benoeming door de algemene vergadering	215
3. Benoeming door de rechtbank	216
§ 4. Wie kan tot vereffenaar worden benoemd?	217
§ 5. Duur	218
§ 6. Beëindiging van het mandaat van vereffenaar	218
A. Vrijwillig ontslag van de vereffenaar	218
B. Gedwongen ontslag	219

C.	Andere vormen van beëindiging	221
§ 7.	Vergoeding van de vereffenaar	221
A.	Algemene beschouwingen	221
B.	Waarborgen tot betaling van de vergoeding van de vereffenaar	222
1.	Het voorrecht van de gerechtskosten	222
2.	Voorrecht voor de kosten tot behoud van de zaak (art. 20, 4° Hyp.W.)	222
3.	Boedelschulden	223
§ 8.	Optreden van de vereffenaar: bestuur en vertegenwoordiging	224
A.	De taak van de vereffenaar	224
B.	Door de vereffenaar op eigen gezag te stellen handelingen	225
C.	Handelingen waarvoor de machtiging van de algemene vergadering vereist is	226
1.	De door art. 187 W.Venn. geïmponeerde handelingen en de mogelijkheid tot andersluidende conventionele regeling	226
2.	Aard van de machtiging en sanctie bij miskenning	227
D.	Verschillende regeling t.o.v. het bestuursorgaan	228
§ 9.	Belangenconflict in hoofde van de vereffenaar	229
§ 10.	De aan de vereffenaar toekomende bevoegdheid inzake vordering tot volstorting	230
§ 11.	Aansprakelijkheid van de vereffenaar	230
A.	Toepassing op alle rechtspersonen (art. 192 W.Venn.)	230
B.	Aansprakelijkheid jegens de vennoten en jegens derden op grond van art. 192 W.Venn.	231
C.	Aard van de aansprakelijkheid van de vereffenaar	232
1.	Aansprakelijkheid jegens de vennootschap	232
2.	Aansprakelijkheid ten opzichte van schuldeisers van de vennootschap	232
3.	Aansprakelijkheid jegens andere derden	233
D.	Typegevallen van fouten van de vereffenaar	233
E.	Strafrechtelijke aansprakelijkheid	235
§ 12.	De vennootschap in vereffening en de commissaris	235
IV.	Vennootschap in vereffening en faillissement	235
§ 1.	Vereffening of faillissement	236
§ 2.	Faillietverklaring van de vennootschap in vereffening en deficitaire vereffening	238
V.	Vennootschap in vereffening en gerechtelijk akkoord	243
VI.	Afsluiting van de vereffening	245
§ 1.	Summiere regeling	245

§ 2. Het tot afsluiting van de vereffening bevoegde orgaan	245
§ 3. De wijzigingen van het Wetboek van Vennootschappen inzake afsluiting van de vereffening	246
A. De oude regeling	246
B. De vereenvoudigde nieuwe procedure	247
C. De sluitingsvergadering	249
§ 4. Gevolgen van de afsluiting van de vereffening	251
A. Passief voortbestaan gedurende vijf jaar in de persoon van de vereffenaar	251
B. Einde van het mandaat van de vereffenaar	253
C. Gevolgen voor de schuldeisers	253
D. Gevolgen voor de aandeelhouders	254
E. Publicatie van de afsluiting	255
§ 5. Mogelijkheid tot afsluiting van de vereffening onmiddellijk na de beslissing tot ontbinding en vereffening	256

CURATOR, INDIVIDUELE SCHULDEISER EN BESTUURSAANSPRAKELIJKHEID

JOERI VANANROYE	261
I. Faillissement en bestuursaansprakelijkheid: een haat-liefde- verhouding	261
II. Gewone bestuursaansprakelijkheid: boedelvordering voor collectieve schade, individuele vordering voor individuele schade	266
III. De bijzondere faillissementsaansprakelijkheid: ook een individuele vordering voor collectieve schade	277
IV. “Good bankruptcy government” als alternatief voor een individueel vorderingsrecht voor collectieve schade?	299

HET BEROEPSVERBOD IN EEN NOTENDOP

GEERT SCHOORENS en BART WINDEY	303
I. Het strafrechtelijk beroepsverbod	304
§ 1. Toepassingsgebied	304
§ 2. Inhoud van het beroepsverbod	305
§ 3. Rechtskarakter van het beroepsverbod	306
§ 4. Problemen van overgangsrecht	307
A. Misdrijf gepleegd vanaf 1 september 1998	308

B.	Misdrijf gepleegd vóór en definitieve strafrechtelijke veroordeling uitgesproken vóór 1 september 1998	308
C.	Misdrijf gepleegd vóór maar geen definitieve strafrechtelijke veroordeling uitgesproken vóór 1 september 1998	309
D.	Definitief beroepsverbod ‘oude stijl’ en vervolging van de schending ervan vanaf 1 september 1998	310
II.	Het handelsrechtelijk beroepsverbod	311
§ 1.	Toepassingsgebied	311
§ 2.	Inhoud van het handelsrechtelijk beroepsverbod	312
§ 3.	Rechtskarakter en procedure	313
A.	De niet in eer herstelde gefailleerde	313
B.	De gefailleerde die door een kennelijke grove fout heeft bijgedragen tot het faillissement en de ermee gelijkgestelde personen	315
§ 4.	Overgangsrecht	315
III.	Overtreding van het beroepsverbod – Sanctionering	316
IV.	Besluit	316

DEEL II. CURATOR

DE COMMISSARIS INZAKE OPSCHORTING

PROSPER VANHELMONT	321	
Inleiding	321	
I.	Voorwaarden tot aanstelling en vervanging	321
II.	Taak en bevoegdheden in het algemeen	326
III.	Taak van de commissaris inzake opschorting tijdens de voorlopige opschorting	331
IV.	De opdracht van de commissaris inzake opschorting tijdens de definitieve opschorting	337
V.	De commissaris inzake opschorting en de overdracht van de onderneming	340
VI.	De commissaris inzake opschorting en de vervroegde ontbinding van de vennootschap	340
VII.	Aansprakelijkheid van de commissaris inzake opschorting	342
VIII.	Het einde van de opdracht van de commissaris inzake opschorting	344
IX.	Het ereloon van de commissaris inzake opschorting	345

DE CURATOR: AANSTELLING, CONTROLE EN VERGOEDING	
TOON LYSSENS	349
I. Inleiding	349
II. Het beleid van de rechtbank van koophandel bij de controle over de faillissementen	350
§ 1. Samenstelling van het korps van rechters-commissarissen en curatoren	350
§ 2. Het beleid van de voorzitter bij de toekenning van de faillissementen	351
III. Opname op de lijst van de curatoren	352
§ 1. Inleiding	352
§ 2. Bevoegd orgaan	353
A. Samenstelling	353
B. Periodiciteit en termijnen	354
§ 3. Voorafgaande adviesprocedure	355
A. Aanvraag	355
B. Adviezen	356
C. Inzagerecht	356
§ 4. Behandeling door de algemene vergadering	357
A. Verslag van de voorzitter	358
B. Horen van de kandidaat en beraadslaging	358
C. Stemming	358
D. Motivering	359
E. Kennisgeving en inzage	360
§ 5. Benoemingsvoorwaarden	360
A. Advocaat	361
B. Bijzondere opleiding en waarborgen inzake bekwaamheid	361
§ 6. Beleid van de rechtbank	363
§ 7. Beroepsprocedure	364
A. Vorm en termijn	364
B. Procedure voor het Hof van Beroep	364
§ 8. Weglatingen	365
A. Eigen verzoek	365
B. Ambtshalve	365
C. Op dagvaarding	365
D. Gevolgen	366
IV. Samenwerking curator rechter-commissaris	367
§ 1. Algemene controletaak van de rechter-commissaris	367
§ 2. Samenwerking tijdens de afhandeling van het faillissement	368
V. Vergoeding van de curator	370
§ 1. Algemeen	370

Inhoudsopgave

§ 2. Begrotingsprocedure	371
§ 3. Criteria	371
§ 4. Buitengewone erelonen	372
§ 5. Verrekening van de erelonen op onroerende goederen	372
A. De opbrengst volstaat niet om de hypothecaire schuldeiser te voldoen	372
B. Er is geen hypotheek	372
C. Er is een overschot voor de massa	373
§ 6. Indexatie	373

DE CURATOR (ART. 27-34 FAILL.W.)

EDDY VAN CAMP	375
I. Artikel 27 Faill.W.	376
II. Artikel 28 Faill.W.	380
III. Artikel 29 Faill.W.	383
IV. Artikel 30 Faill.W.	384
V. Artikel 31 Faill.W.	387
VI. Artikel 32 Faill.W.	389
VII. Artikel 33 Faill.W.	394
VIII. Artikel 34 Faill.W.	397

WERKWIJZE EN DEONTOLOGIE VAN DE CURATOR

BERNARD MAILLEUX en ANNEMIE MOENS	401
Voorwoord	401
I. De aanstelling van de curator	402
§ 1. Wie wordt aangesteld als curator?	402
§ 2. Het informele contact voorafgaande aan het vonnis	402
§ 3. De wettelijke redenen van verhindering om het gerechtelijke mandaat te aanvaarden. Een deontologische benadering	403
A. Artikel 30 Faill.W.	403
B. Artikel 32 Faill.W.	403
C. Het reglement van de Nationale Orde van 8 februari 1979 ...	404
D. Tot besluit	404
II. Het faillissementsvonnis	405
§ 1. De rechter-commissaris	405
§ 2. Plaatsopneming of niet	407
§ 3. De curator	407

§ 4. De gerechtsdeurwaarder	409
§ 5. Het pro-Deostelsel	410
§ 6. De data	411
A. Aanvang verdachte periode	411
B. Datum van indiening der schuldvorderingen	413
C. Het PV van nazicht der schuldvorderingen	413
§ 7. De publicatie	414
§ 8. De betekening van het vonnis	415
A. De rechtsgevolgen	415
B. De betekening aan de rechtspersoon	415
C. De aanwezigheid bij sluiting PV van nazicht	416
D. Oproeping over de wijze van vereffening	416
III. De activiteiten bij het plaatsbezoek	416
§ 1. Gemeen aan natuurlijke en rechtspersonen	416
A. Het PV van plaatsopneming. (art. 11 Faill.W. – artt. 1007- 1016 Ger.W.)	416
B. De eerste vaststellingen	417
§ 2. Eigen aan de rechtspersonen	439
§ 3. Eigen aan de natuurlijke personen	439
A. Het privémeubilair (art. 43 & 48 Faill.W.)	439
B. Kasgeld: bestemming?	440
C. Het huwelijksstelsel, het partnerschap	440
D. De gefailleerde is overleden (art. 2 Faill.W.)	440
IV. De eerste daden van beheer	441
§ 1. De schuldeisers	441
A. De publicatie (art. 62, 2 Faill.W.)	441
B. De kennisgeving per brief aan de schuldeisers (art. 62, 2 & 3 Faill.W.)	441
C. De middelen- of resultaatsverbintenis?	442
D. Een schuldeiser is/was cliënt van de curator	442
E. De hypothecaire schuldeiser	442
F. De schuldeiser met pand op de handelszaak en de schuldeiser met een landbouwvoorrecht	443
G. De verhuurder	443
H. De gewone en algemeen bevoorrechte schuldeiser-beslag- legger	444
§ 2. De post (art. 50 Faill.W.)	444
A. Algemeen principe	444
B. De briefwisseling van de advocaat aan de gefailleerde gericht ..	445
§ 3. De bankrekening van het faillissement	445
A. Machtiging van de rechter-commissaris	445

B.	Deposito- en Consignatiekas	447
C.	De boekhouding van het faillissement	447
§ 4.	De klanten-schuldenaars	448
A.	Aanleggen van een bestand	448
B.	Geëndosseerde facturen	448
C.	Aannemers: RSZ en B.V. problematiek	449
D.	Facturatie na faillissement	450
§ 5.	Andere onlichamelijke roerende activa	451
A.	De tegoeden bij verzekeringen, belastingen, BTW, banken	451
B.	Loonbeslag bij natuurlijke personen	452
C.	De groeps- en bedrijfsleiderverzekeringen	453
D.	De rekening-courant	453
E.	De geldigheid van de vennootschap	454
F.	Volstorting van het kapitaal.	454
G.	Verlies van maatschappelijk kapitaal.	455
H.	De openstaande klantenvorderingen	455
I.	De verdachte handelingen (artt. 17, 18, 19 en 20 Faill.W.)	456
§ 6.	De lichamelijke roerende activa	458
A.	Algemeen (o.a. artt. 75 § 1, 76 Faill.W.)	458
B.	De dringende verkoop (art. 49 Faill.W.)	458
C.	De bewaring der goederen en hun kosten (art. 45 Faill.W.) ...	458
D.	Het uitstel of afstel van geplande gerechtelijke verkopen	459
E.	De onderhandse verkoop	460
F.	De openbare verkoop	460
G.	Externe controle op de realisatie	462
§ 7.	De onroerende activa	464
A.	Onderhandse / openbare verkoop	464
B.	Compromis voor faillissement	465
C.	De overdracht in toepassing van artikel 75 § 4 Faill.W.	466
§ 8.	Het personeel	468
§ 9.	De verderzetting van de activiteiten na faillissement	468
§ 10.	Het afsluiten en het onderzoek van de boekhouding (art. 54 Faill.W.)	468
§ 11.	Levensonderhoud voor de gefailleerde en zijn gezin (art. 48 Faill.W.)	469
§ 12.	De lopende overeenkomsten	470
§ 13.	De lopende procedures	470
A.	Bepalingen uit de Faillissementswet	470
B.	De advocaat van de gefailleerde	471

C.	Het lot van de vertrouwelijke briefwisseling na het faillissementsvonnis	472
D.	De vertrouwelijke briefwisseling daterend van vóór het faillissement	473
E.	De briefwisseling die de aansprakelijkheid van de gefailleerde in het gedrang kunnen brengen	473
F.	Documenten, stukken	474
V.	De behandeling van de schuldvorderingen	475
§ 1.	Algemeen (artt. 62, 63, 63bis en 64bis Faill.W.)	475
A.	De indiening	475
B.	De vermeldingen	475
C.	De ondertekening	475
D.	De wet op het gebruik van talen in gerechtszaken.	476
E.	De bewijslast	476
F.	De onjuist ingevulde schuldvordering	476
G.	De te volgen procedure bij verificatie (art. 65 Faill.W.)	477
§ 2.	De juridische verificatie van de schuldvorderingen	478
A.	De vorm	478
B.	De algemene behandeling van de vordering	479
C.	Het personeel	479
D.	Gevolg van de aanvaarding	479
E.	Verzet tegen de opname (art. 69 Faill.W.)	480
§ 3.	De laattijdige schuldvordering – termijnen	480
§ 4.	De afhandeling van de aanvaarde schuldvorderingen	481
§ 5.	De aangehouden schuldvorderingen	481
§ 6.	De verdere behandeling van de betwiste schuldvorderingen (art. 68 Faill.W.)	481
§ 7.	De schuldeisers die al een rechtsvordering instelden vóór het faillissement (art. 53bis Faill.W.)	482
§ 8.	De provisionele en vervroegde betaling van schuldeisers (artt. 52 & 77 Faill.W.)	483
VI.	De behandeling van de terugvorderingen en het retentierecht	483
§ 1.	Algemeen	483
§ 2.	De onbetaalde verkoper	484
A.	Artt. 101, 105, 108 en 150 Faill.W.	484
B.	Art. 101 Faill.W. en art. 20, 5 Hyp.W.	486
C.	Keuze tussen art. 101 Faill.W. en art. 20,5 Hyp.W.	486
D.	Teruggave, afrekening en kosten	487
E.	Samenloop met andere schuldeisers	487
§ 3.	De andere eigenaars (artt. 102 e.v. Faill.W.)	488
§ 4.	Retentierecht	489

VII.	Diversen	489
§ 1.	De dading	489
A.	Algemeen	489
B.	Beneden de € 12.500,-	489
C.	Boven de € 12.500,-	490
§ 2.	De verslagen artt. 34, 54, 60 en 76 Faill.W.	490
A.	Artikel 34 Faill.W.	490
B.	Artikel 54 Faill.W.	490
C.	Artikel 60 Faill.W.	491
D.	Artikel 76 Faill.W.	491
VIII.	Het personeel	492
§ 1.	Het ontslag	492
§ 2.	Verplichtingen en sociale documenten	492
§ 3.	F.S.O.	493
IX.	BTW en belastingen	494
X.	Verderzetting handel	494
XI.	Aansprakelijkheid van de curator	494
§ 1.	Algemeen principe	494
§ 2.	Verzekering	495
§ 3.	Aansprakelijkheid	496
A.	Aansprakelijkheid t.o.v. de gefailleerde en / of de gezamenlijke schuldeisers	497
B.	Aansprakelijkheid t.o.v. derden	497
C.	Persoonlijke aansprakelijkheid of aansprakelijkheid q.q.	498
XII.	De kosten en ereloonstaat	499
§ 1.	De kosten	499
A.	Algemeen	499
B.	De voor te schieten kosten	500
C.	De kosten aan derden	500
D.	De kosten eigen aan de curator	501
E.	De boedelschulden en de bijzonder bevoorrechte schuldeisers	501
§ 2.	Erelonen	502
A.	Berekening gewoon ereloon	502
B.	Bijzonder ereloon	503
C.	Ereloon op onroerend goed	503
§ 3.	Tijdstip van betaling	504
§ 4.	Provisies	505

XIII.	De sluiting en de verschoonbaarheid	506
§ 1.	De summiere sluiting	506
A.	De procedure	506
B.	Rechtsmiddelen	507
§ 2.	De sluiting na vereffening	508
A.	De procedure	508
B.	De rangregeling	508
C.	Verzet/beroep	512
§ 3.	De verschoonbaarheid van de gefailleerde en zijn gehuwde partner, en de bevrijding van de borgen	512
A.	De verschoonbaarheid	512
B.	Bevrijding van de zekerheidsteller	513
C.	De gehuwde partner	515
D.	Uitzonderingen	515
XIV.	Verrichtingen na sluiting	516
§ 1.	De archivering en bewaringsplicht	516
§ 2.	De ongekekende activa, geen heropening	516

ZEKERHEDEN, EIGENDOMSVOORBEHOUD EN RANGREGELING

	ERIC DIRIX	519
I.	Algemeen	519
§ 1.	Begrip zekerheidsrecht	519
§ 2.	Samenloop	520
§ 3.	Zekerheidsrechten en faillissement	521
A.	Rente na faillissement	521
B.	Zekerheden en verdachte periode	522
C.	Executierechten na faillissement	523
§ 4.	Wet financiële zekerheden (wet 15 december 2004)	526
§ 5.	Internationaal privaatrecht	527
II.	Retentierecht	528
§ 1.	Algemeen	528
§ 2.	Tegenwerpelijkheid	529
III.	Schuldvergelijking	531
IV.	Voorrechten	533
§ 1.	Algemeen	533
§ 2.	Algemene voorrechten	535
A.	Voorrecht van de gerechtskosten (art. 17, 19, 1 ^o en 21 Hyp.W.)	535

B.	Voorrecht van de werknemers (art. 19, 3 ^o bis, eerste en tweede lid, Hyp.W.)	536
C.	Voorrecht van het Fonds tot vergoeding van in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers (art. 19, 3 ^o bis, derde lid, Hyp.W.)	537
D.	Voorrecht van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (art. 19, 4 ^o ter Hyp.W.)	538
§ 3.	Bijzondere voorrechten	538
A.	Voorrecht van de verhuurder (art. 20, 1 ^o Hyp.W.)	538
B.	Voorrecht van de kosten tot behoud van de zaak (art. 20, 4 ^o Hyp.W.)	542
C.	Voorrecht van de verkoper (art. 20, 5 ^o Hyp.W.)	544
D.	Voorrecht van de onderaannemer (art. 20, 12 ^o Hyp.W.) en de rechtstreekse vordering (art. 1798 B.W.)	546
1.	Voorrecht	546
2.	Rechtstreekse vordering	548
E.	Voorrecht van de commissionair (art. 14 en 15 wet 5 mei 1972)	554
F.	Landbouwvoorrecht (wet 15 april 1884)	555
G.	Vorderingen voor leveringen en werken voor rekening van de Staat	556
H.	Inhouding art. 400 e.v. WIB en art. 30bis RSZ-wet	557
V.	Pandrechten	558
§ 1.	Algemeen	558
§ 2.	Vuistpand	560
§ 3.	Verpanding schuldvorderingen	563
§ 4.	Pand handelszaak	565
§ 5.	Warrant	572
§ 6.	Verpanding van financiële instrumenten en contanten (Wet Financiële Zekerheden)	574
VI.	Eigendom tot zekerheid	576
§ 1.	Inleiding	576
A.	Algemeen	576
B.	Fiduciaire overdracht van financiële instrumenten	577
§ 2.	Verpanding van een geldsom	579
§ 3.	Eigendomsvoorbehoud	581
VII.	Persoonlijke zekerheidsrechten	588

BOEDELSCHULDEN EN LOPENDE OVEREENKOMSTEN	
ANNICK DE WILDE	589
I. Inleiding	589
II. Faillissement	590
§ 1. Definitie	590
§ 2. Soorten	593
A. Boedelschulden die verband houden met de afwikkeling van het faillissement sensu stricto	593
B. Boedelschulden die verband houden met de afwikkeling van het faillissement sensu lato	594
1. Lopende overeenkomsten	594
a. Art. 46 Faill.W.	594
b. Arbeidsovereenkomsten	594
c. Huurovereenkomsten	598
d. Verzekeringsovereenkomsten	600
e. Leasingovereenkomsten	602
2. Belastingen	604
a. Onroerende voorheffing	604
b. BTW-aftrek	605
c. Verkeersbelasting	606
3. Onrechtmatige daden	607
4. Restitutieverplichtingen	607
III. Ontbinding en vereffening van de rechtspersoon	609
§ 1. Boedelschulden die verband houden met de afwikkeling van de vereffeningprocedure sensu stricto	609
§ 2. Boedelschulden die verband houden met de afwikkeling van de vereffening sensu lato	610
IV. Gerechtelijk akkoord	611
§ 1. Inleiding	611
§ 2. Ratio legis van art. 44, tweede lid W.G.A.	611
§ 3. Materieel toepassingsgebied van art. 44, tweede lid W.G.A.	612
A. Regulariteitsvoorwaarde	612
B. Invulling en bewijs van de regulariteitsvoorwaarde	614
§ 4. Temporeel toepassingsgebied van art. 44, tweede lid W.G.A.	616
A. Schulden ontstaan tijdens de voorlopige én definitieve opschorting?	616
B. Faillissement tijdens of na het gerechtelijk akkoord?	618
C. Gerechtelijk akkoord annex vereffening	620
§ 5. Positie van het overgedragen boedelpassief t.a.v. de separatisten ..	622

**DE VOORTZETTING VAN DE OVEREENKOMSTEN DOOR DE
CURATOR: HET CASSATIEARREST VAN 24 JUNI 2004**

CHRISTIAN VAN BUGGENHOUT en JORIS DE VOS 625

VERDERZETTEN VAN EEN ACTIVITEIT ONDER CURATELE

FLIP DE MEY 633

- I. Toegenomen aandacht voor continuïteitsbehoud 633
- II. Gerechtelijk akkoord of doorstart na faillissement? 634
- III. Discontinuïteit en doorstart 637
- IV. Van bevel naar machtiging 637
- V. Gevoeligheid voor discontinuïteit 638
- VI. Voorwaarden om tot een voorlopige verderzetting te besluiten 639
- VII. Financiële haalbaarheid van de verderzetting 642
- VIII. Neutraliteit voor de boedel van de verderzetting 646
- IX. De voorlopige verderzetting 647
  - § 1. Voortzetting “light” 648
  - § 2. Voortzetting “medium” 648
  - § 3. Voortzetting “heavy” 649
  - § 4. Schema 650
- X. Besluit 651

DEEL III. RAAKVLAKKEN

DE WERKNEMERS EN DE INSOLVENTIE VAN HUN WERKGEVER

HERMAN VAN HOOGENBEMT 657

- Inleiding 657
- I. Het gerechtelijk akkoord 660
  - § 1. Informatie aan de werknemers 660
  - § 2. Inhoudelijke aspecten 664
- II. Het faillissement 671
  - § 1. Informatie aan de werknemers 671
  - § 2. De lopende arbeidsovereenkomsten 674
  - § 3. De beschermde werknemers 680
  - § 4. Werkzekerheidsbedingen en procedure collectief ontslag 687
  - § 5. De prioritaire afhandeling van de vorderingen van de werknemers en het begrensde voorschot 690

§ 6. Afgifte van sociale documenten	692
§ 7. Het voorrecht van de werknemers	693
§ 8. Overname van activa na faillissement	695

**SOCIAALRECHTELIJKE ASPECTEN VAN FAILLISSEMENT /
INSOLVENTIE VAN DE WERKGEVER: HET HERPLAATSINGSFONDS**

VÉRONIQUE PERTRY	703
I. Algemeen kader	703
II. Wetgeving	704
III. Rol van het Herplaatsingsfonds	704
IV. Situaties waarin een beroep kan worden gedaan op het Herplaatsingsfonds	705
V. Werknemers en anderen voor wie een beroep kan worden gedaan op het Herplaatsingsfonds	708
VI. Outplacement en dienstverleners inzake outplacement	709
VII. Procedure voor de aanvraag – De stuurgroep	710
VIII. Tegemoetkoming door het Herplaatsingsfonds	713
IX. Financiering van het Herplaatsingsfonds	714
X. Verband met het KB van 16 juli 2004 dat ook een tussenkomst van de overheid in outplacementkosten vastlegt?	714
XI. Verhouding tot het Sluitingsfonds	716
XII. Verband met het KB van 23 januari 2003, dat in een tussenkomst van de RVA voorziet bij outplacement voor sommige werknemers	716
XIII. Verband met sectorspecifieke regelingen	717
XIV. Neemt het herplaatsingsfonds andere kosten ten laste verbonden aan ontslagen en een sociaal plan?	717
XV. Besluit	717

FAMILIERECHTELIJKE ASPECTEN VAN HET FAILLISSEMENT

HÉLÈNE CASMAN	719
I. Inleiding	719
II. De weerslag van de gezinssituatie van de gefailleerde op de vereffening van het faillissement	720
§ 1. De gefailleerde woont feitelijk samen	721
A. Principiële toepassing van het gemeen recht	721
B. Mede verbintenis van de partner	721
C. Onverdeeldheid	722

1.	Inboedel in onverdeeldheid	722
2.	Gelden op een gezamenlijke rekening	723
3.	Gezamenlijk aangekocht onroerend goed	723
D.	Uitwerking van een samenwoningscontract	725
§ 2.	De gefailleerde woont wettelijk samen	726
A.	Beperkte vermogensregeling	726
B.	Mede-verbintenis van de partner	727
C.	Onverdeeldheid	727
D.	Samenwoningscontract	728
§ 3.	De gefailleerde is gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen	729
A.	Keuze voor dit stelsel	729
B.	Tegenwerpelijke van het gekozen stelsel	730
C.	Vermogensrechtelijke positie van de echtgenoten binnen dit stelsel	731
D.	Specifieke regels in geval van faillissement	732
1.	Schulden	732
2.	Onroerende goederen in onverdeeldheid	733
3.	Verschoonbaarheid	734
§ 4.	De gefailleerde is gehuwd onder het wettelijke stelsel	735
A.	Keuze voor dit stelsel	735
B.	Vermogensrechtelijke positie van de echtgenoten binnen dit stelsel	735
1.	Aard van het gemeenschappelijke vermogen	735
2.	Actieve samenstelling van het gemeenschappelijke vermogen	736
3.	Passieve samenstelling van het gemeenschappelijke vermogen	737
4.	Regels voor het bestuur	737
5.	Verhaal van schuldeisers	738
C.	Specifieke regels in geval van faillissement	739
1.	Omvang van de boedel	739
2.	Beheer	739
3.	Faillissementsschulden	741
4.	Verschillende verhaalbaarheid van de schulden in een gemeenschapsstelsel	742
5.	Verschoonbaarheid	744
6.	Samenloop faillissement en collectieve schuldenregeling	744
§ 5.	Wijziging van huwelijksstelsel	744
A.	Gerechtelijke scheiding van goederen	745
1.	Grondslag en procedure	745

2. Vereffening verdeling van het gemeenschapsstelsel	746
B. Conventionele wijziging van het huwelijksstelsel	747
§ 6. Echtscheiding	748
§ 7. De gefailleerde als ouder	750
A. Opvoedings- en alimentatieplicht	750
B. Vruchtgenot	751
§ 8. De gefailleerde gaat een nieuw huwelijk aan, of legt een verklaring van wettelijke samenwoning af	751
§ 9. De gefailleerde is in een opgevalen nalatenschap gerechtigd	752
A. Uitoefening van het keuzerecht	752
B. Overlijden van de echtgenoot van de gefailleerde	754
§ 10. De gefailleerde overlijdt	756

MILIEUPROBLEMEN BIJ FAILLISSEMENT

MARC VAN PASSEL	759
I. Inleiding	759
II. Algemene beschouwingen	760
§ 1. De sectorale opbouw van de milieuwetgeving	760
§ 2. Het juridische kader	761
§ 3. Uitgangspunt: principieel verbod	762
III. Concrete uitwerking van enkele bijzondere problemen	763
§ 1. De vergunningsregeling in Vlaanderen	763
1. Inleiding	763
2. Hoofdpunten	764
3. Inrichtingen van derde klasse: meldingsplicht	765
4. Eerste en tweede klasse: vergunningsplicht	765
5. Behandeling van de aanvraag	767
6. Beroep	769
7. De adviezen	770
8. Milieuvergunningscommissies	770
9. Het openbaar onderzoek	772
10. De bekendmaking en informatie	773
11. Bijzondere procedures	773
12. Hernieuwingen	773
13. Vergunning op proef	774
14. Koppeling milieu- en bouwvergunning	774
15. Het veiligheidsrapport	774
16. Exploitatievoorwaarden en -verplichtingen	776
17. Nieuw onderzoek	777

18. Overname van onderneming	777
19. Wijziging voorwaarden	777
20. Verval	778
21. Schorsing en opheffing	778
22. Toezicht en opleiding	778
23. Controle	779
24. Dwangmaatregelen	779
25. Strafbepalingen	780
26. Meldingsplicht van incidenten	780
27. Specifieke problematiek voor de curator	781
§ 2. Bodem	782
A. Inleiding	782
B. Opzet van het Bodemsaneringsdecreet	782
C. Overdracht van gronden	783
1. Bepalingen van toepassing op alle overdrachten	783
2. Risicogronden	784
3. Het begrip “overdracht”	786
D. Saneringsplicht: objectieve aansprakelijkheid	787
E. Saneringscriteria	791
F. Aansprakelijkheid van de vervuiler	793
G. Het register en onderzoeken	795
H. Gebruiksbeperkingen en voorzorgsmaatregelen	796
I. Andere bepalingen	796
J. Strafbepalingen	797
K. Specifieke situatie van de curator	797
§ 3. Afval	799
A. De Europese regelgeving	799
B. Het Afvalstoffendecreet in Vlaanderen	804
C. Veiligheidsmaatregelen	806
D. Toezicht	807
E. Strafbepalingen	808
F. Specifieke afvalproblematiek bij faillissement	809
IV. Behandeling van de milieuverplichtingen door de curator	809
§ 1. Het statuut van de curator	810
§ 2. De uitvoering van de milieuverplichtingen door de curator	812
§ 3. De vordering ten gevolge van de niet-uitvoering van milieuverplichtingen door de curator	816
§ 4. De strafrechtelijke verantwoordelijkheid	819
V. Besluit	820

DE ROL VAN DE CURATOR IN GRENSOVERSCHRIJDENDE INSOLVENTIES

PATRICK WAUTELET	821
I. Het juridische kader van grensoverschrijdende insolventies	822
II. Grensoverschrijdend optreden van de curator	824
§ 1. Beginsel	825
§ 2. Beperkingen op het optreden van de curator	827
A. Toepassing van het lokale recht	827
B. Openen van een territoriale procedure	828
C. Gebruik van dwangmaatregelen	828
D. Bijkomende beperkingen op het optreden van de curator van territoriale procedures	830
III. De curator en de schuldeisers	832
§ 1. Kennisgevingverplichting	832
§ 2. Verplichting tot wederindiening	834
IV. De hoofdcurator en de secundaire procedure	837
§ 1. Openen van een territoriale procedure	837
§ 2. Samenwerking tussen hoofdcurator en curator van de territoriale procedure	839
A. Wederzijdse informatieplicht	840
B. Samenwerkingsplicht	841
C. Deelname aan een andere procedure	842
§ 3. Voorrangpositie van de hoofdcurator	843
A. Schorsing van de liquidatieverrichtingen	843
B. Initiatief- en vetorecht bij sanering	844
C. Uitkering saldo territoriale procedure	844
V. Bij wijze van besluit	844

DE FAILLISEMENTSCURATOR EN DE FISCALITEIT:

ENKELE AANDACHTSPUNTEN

FRANCIS DESTERBECK en BRUNO PEETERS	845
Inleiding	845
I. Faillietverklaring op initiatief van de fiscus	847
§ 1. De ontneming van beheer	847
§ 2. Het signaleren van financiële moeilijkheden	848
§ 3. De dagvaarding in faillissement	849
II. De aangifteplicht van de curator	850
§ 1. Directe belastingen	850

A.	Standpunt van de Administratie	850
B.	Standpunt van de rechtsleer	851
§ 2.	BTW	851
A.	De verzamelaangifte	852
B.	Betaling van de BTW	852
C.	De afnemerslisting	853
D.	Stopzetting van de werkzaamheid	853
III.	Enkele aandachtspunten met het oog op de beveiliging van het actief ..	854
§ 1.	De hypotheek van de curator en de hypotheek van de fiscus	854
A.	De wettelijke hypotheek van de curator	854
B.	De wettelijke hypotheek inzake directe belastingen en BTW ..	855
1.	Directe belastingen	855
2.	BTW	855
3.	Verschilpunten	855
C.	Samenloop	856
§ 2.	Het instellen van voorzieningen	857
A.	Directe belastingen	857
B.	BTW	858
§ 3.	De vermindering van het kadastraal inkomen wegens improductiviteit	859
A.	Principe	859
B.	Bijzonderheden	861
IV.	De curator en de bedrijfsvoorheffing	861
§ 1.	Een algemene beschouwing inzake bedrijfsvoorheffing	862
§ 2.	De taak van de curator	862
A.	Bezoldigingen betreffende de periode vóór het faillissement ..	862
1.	Bedrijfsvoorheffing, opgenomen in aangiften	862
2.	Geen aangiften ingediend	864
B.	Bezoldigingen betreffende de periode na het faillissement	865
V.	Het uitreiken van fiscale attesten	865
§ 1.	Directe belastingen	866
A.	Als beroepskost aftrekbare vorderingen	866
B.	Vorderingen, vrijstelbaar als waarschijnlijk verlies	867
§ 2.	BTW	869
VI.	Het passief van het faillissement	871
§ 1.	De fiscale schuld als boedelschuld	871
§ 2.	De fiscus als bevoorrecht en hypothecaire schuldeiser	873
A.	Directe belastingen	873
1.	Voorrecht	873
2.	Hypotheek	875
B.	BTW	875

1.	Voorrecht	876
2.	Hypotheek	876
§ 3.	De aanwending van terug te geven of te betalen sommen: een bijkomende zekerheid voor de fiscus?	877
VII.	De sluiting van het faillissement en de verschoonbaarheid	880
§ 1.	Sluiting	880
§ 2.	Verschoonbaarheid	881
A.	Principes	881
B.	Houding van de Administratie	882
VIII.	Het onbeperkt uitstel van invordering van belastingen en de verhouding ervan tot het gerechtelijk akkoord en het faillissement	883
§ 1.	Het onbeperkt uitstel van invordering van belastingen	883
A.	Oorsprong en doelstelling	883
B.	Toepassingsgebied	885
1.	<i>Ratione personae</i>	885
2.	<i>Ratione materiae</i>	886
C.	Procedureverloop	887
1.	Aanvraag of voorstel van de maatregel	887
–	Aanvraag	887
–	Ambtshalve voorstel	887
–	Schorsende werking	887
2.	Solvabiliteitsonderzoek	887
3.	Beslissing en beroep	888
4.	Betaling van een som	889
5.	Verlies van het voordeel van het onbeperkte uitstel	889
§ 2.	Verhouding tussen het onbeperkt uitstel en de klassieke samenloopprocedures	889
A.	Verhouding met de collectieve schuldenregeling	889
B.	Gerechtelijk akkoord en faillissement	891
1.	Gerechtelijk akkoord	891
2.	Faillissement	893

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN:

DE CURATOR EN HET BODEMSANERINGSDECREET

	CISKA SERVAIS	895
I.	Inleiding	895
II.	Het decretale kader	896
§ 1.	Voorafgaandelijk: enkele begrippen	896
§ 2.	Saneringsplicht versus aansprakelijkheid	898

§ 3. Nieuwe versus historische verontreiniging	898
§ 4. Saneringsplicht	901
§ 5. Saneringsmomenten	902
§ 6. Overdracht van gronden	903
A. Wat is een overdracht van gronden?	903
B. Procedure bij overdracht voor alle gronden – Artikel 36 BSD	905
C. Bijkomende procedure voor risicogronden – Artikel 37, 38 en 39 BSD	905
1. Oriënterend bodemonderzoek en melding van overdracht	905
2. Bij nieuwe verontreiniging	906
3. Bij historische verontreiniging	907
4. Overname van verplichtingen door de verwerver /derde – Artikel 40 BSD	908
5. Overeenkomst met Vlaamse regering?	908
III. Saneringsplicht van de curator – Algemeen	909
§ 1. De saneringsplicht ontstaat vóór het faillissement	909
§ 2. De saneringsplicht ontstaat na het faillissement	909
IV. Overdracht door de curator – Hypothesen	910
§ 1. Onroerende goederen waarop geen risicoactiviteiten plaatsvinden/-vonden	910
§ 2. De gefailleerde is eigenaar van een risicogrond	911
A. Algemene verplichting: melding van overdracht en oriënterend bodemonderzoek	912
B. Aanmaning door OVAM	913
C. ‘Ontsnappingsroutes’ voor de curator	913
1. Derde-exploitant/gebruiker	913
2. Statuut van onschuldig bezitter	913
a. Termijn	914
b. Voorwaarden	914
c. Gevolgen	915
D. Sanering	915
E. Dading	916
§ 3. De gefailleerde is enkel exploitant van een risicogrond	916
V. Saneringskosten	916
§ 1. Het statuut van de ‘saneringskosten’	916
A. Boedelschuld?	916
B. Bevoorrechting?	918
§ 2. Het lot van de zekerheden	919
§ 3. Wat indien de kosten het actief overtreffen?	919

VI.	Enkele bijkomende aandachtspunten	920
	§ 1. Bodemsaneringsfondsen	920
	A. Bofas regeling	920
	B. Nieuwe sectorale fondsen	921
	§ 2. Grondverzet	921
VII.	Slotbeschouwingen	922

**WET TOT WIJZIGING VAN DE FAILLISEMENTSWET VAN
8 AUGUSTUS 1997 MET BETREKKING TOT DE PROCEDURE VAN
VERIFICATIE VAN SCHULDVORDERINGEN**

	EDDY VAN CAMP	923
I.	De globale benadering	924
II.	Artikel 68 Faillissementswet	925
III.	Artikel 13 Faillissementswet	935
IV.	Artikel 69 Faillissementswet	936
V.	Artikel 63 <i>bis</i> Faillissementswet	937
VI.	Artikel 70 Faillissementswet	938
VII.	Besluit	938

MISBRUIK VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN

	BERNARD TILLEMAN en PHILIP TRAEST	941
	Inleiding	941
I.	Constitutieve bestanddelen van het misdrijf van misbruik van vennootschapsgoederen	942
	§ 1. Toepassingsgebied wat betreft de rechtsvormen	942
	A. Alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid	942
	B. Verenigingen: enkel de VZW	944
	§ 2. Constitutieve bestanddelen van het misdrijf	944
	A. Voorwerp van het misbruik: de goederen of het krediet van de rechtspersoon	945
	1. Goederen van de rechtspersoon	945
	a. Roerende, onroerende, lichamelijke en onlichame- lijke goederen	945
	b. Eigendomsvereiste?	947
	2. Krediet van de rechtspersoon	948
	B. Gebruik	949

1.	Verduistering, verspilling, daden van beheer en daden van beschikking	949
2.	Omissie of commissiedelict?	951
C.	Betekenisvol nadeel voor de rechtspersoon	953
1.	Het nadeel van een vennootschap kan bestaan uit een verlies, het ontnemen van een winst of zelfs het blootstellen aan een risico	953
2.	Het nadeel van de rechtspersoon valt niet samen met dat van zijn vennoten of leden	953
a.	Algemeen	953
b.	(Voorafgaandelijke) goedkeuring (of achteraf) door de aandeelhouders is geen schuldopheffingsgrond	955
c.	Teruggave van het ontnomen voordeel	958
3.	Een strijdigheid met het maatschappelijke doel houdt niet automatisch een betekenisvol nadeel in voor de rechtspersoon	959
4.	Onwettigheid houdt niet automatisch een betekenisvol nadeel in voor de rechtspersoon	959
5.	Betekenisvol nadeel voor de rechtspersoon vereist niet het bewijs van een effectieve schade	960
6.	Betekenisvol nadeel moet beoordeeld worden op het moment van het stellen van de handeling	961
7.	In het kader van intragroepsverrichtingen kan (in beperkte mate) het groepsbelang in aanmerking worden genomen	963
a.	Notie groep	964
b.	Evenwicht tussen groepsbelang en individueel vennootschapsbelang	967
8.	Betekenisvol nadeel	969
9.	Betekenisvol nadeel wordt (exclusief) getoetst door de rechter	971
D.	Een betekenisvol nadeel van de vennoten of de schuldeisers is vereist naast een betekenisvol nadeel van de rechtspersoon	971
E.	Bijzonder opzet	972
1.	Algemeen opzet	972
2.	Bedrieglijk opzet	973
3.	Behartiging van persoonlijke doeleinden	973
a)	Aard van het persoonlijke belang: materieel, moreel, affectief	973
b)	(On)rechtstreeks	975

§ 3. Personen aan wie het misdrijf van misbruik van vennootschaps- goederen wettelijk wordt toegerekend	976
A. Bestuurders in rechte en in feite	976
B. Principe van de individuele strafrechtelijke aansprakelijkheid	981
C. Strafbare deelneming	983
§ 4. Typegevallen	984
A. Opnemen van vennootschapsfondsen of goederen voor loutere privédoeleinden, zonder dat die vennootschaps- fondsen als een bezoldiging kunnen gekwalificeerd worden	984
1. Direct opnemen van fondsen of goederen uit de vennootschapskas voor persoonlijke doeleinden	984
2. Het zich toekennen van “Voordelen in natura” zonder wettelijke basis	985
3. Opnemen van vennootschapsfondsen via het sluiten van nadelige contracten	986
4. Vermenging van het privévermogen van de bestuur- ders/zaakvoerders en het vennootschapsvermogen	987
5. Gebruik van het krediet van de vennootschap voor persoonlijke doeleinden	987
B. Opnemen van vennootschapsfondsen in de vorm van bezoldigingen of kostenvergoeding waarvoor geen geldige juridische basis bestaat	988
1. Fondsen opgenomen als bezoldiging zonder geldige juridische basis	988
2. Fondsen opgenomen als kostenvergoeding zonder wettelijke basis	989
C. Opnemen van excessieve bezoldigingen	990
D. Gebruik maken van een corporate opportunity	992
§ 5. Procedure	992
A. Burgerlijkepartijstelling	992
1. Vereiste van een (on)rechtstreekse schade	992
2. Vereiste van een eigen schade	995
B. Verjaring	996

TREFWOORDENREGISTER

ROBBY HOUBEN	997
------------------------	-----

